

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЯЧУК НАТАЛІЯ ДМИТРІВНА

УДК 342.922

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ**

12.00.07- адміністративне право і процес; фінансове право;
інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Ужгород – 2021

Дисертацією є рукопис
Робота виконана у ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор
Лазур Ярослав Володимирович,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
Декан юридичного факультету

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,
Росіхіна Галина Володимирівна,
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна,
професорка кафедри державно-правових дисциплін

кандидат юридичних наук,
Микульця Іван Іванович,
ЦДН «Закарпатський інститут» ПрАТ «ВНЗ
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»,
доцент кафедри правознавства

Захист відбудеться 22 травня 2021 року о 9-00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 61.051.07 ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за адресою: 88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 26.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за адресою: 88000, м. Ужгород, вул. Університетська, 14.

Автореферат розіслано 20 квітня 2021 року

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Р.М. Фрідманський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасній Україні, у контексті її розвитку як правової та демократичної держави, євроінтеграції, розвитку інституцій громадянського суспільства, адміністративної реформи, екологічних проблем в сучасній Україні, реформування екологічного законодавства України, розбудови інформаційного суспільства, важливого значення набуває ефективне забезпечення дієвого правового захисту Українських Карпат.

Проблеми вирубки лісів у Карпатах, нераціонального природокористування, забезпечення належного доступу громадян України до якісної питної води, збереження водних ресурсів Карпат, питання транскордонного співробітництва у сфері сталого природокористування і захисту довкілля між країнами Карпатського регіону є актуальними та такими, що потребують свого вирішення.

Запровадження принципів сталого розвитку у практику природокористування є запорукою для збереження унікальних гірських екосистем Українських Карпат, їх флори та фауни, раціонального лісокористування та водокористування, розвитку туризму та рекреації, забезпечення належного співіснування людини та довкілля, без його нераціональної експлуатації людьми.

Саме тому нині важливим є здійснення комплексного наукового дослідження адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Проблематика адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат хоча частково й була досліджена у працях таких вчених як: В.Б.Авер'янов, І.М.Алмаші, С.М.Алфьоров, Д.А. Арутюнян, Ю.П.Битяк, І.Л.Бородін, В.Д.Гвоздецький, О.Ю.Дрозд, О.З.Захарчук, О.А.Козачук, Н.В.Камлик, В.К.Колпаков, Т.О.Коломоєць, О.В.Кузьменко, Я.В.Лазур, М.О.Медведєва, М.І.Мельник, Н.Р.Нижник, О.В.Олійник, В.В.Пашутін, Ю.В.Пирожкова, О.Я.Прохоренко, Ж.М.Пустовіт, А.О.Селіванов, С.С.Серьогін, С.Г.Стеценко, І.Я.Тодоров, О.Н.Ярмиш, І.І.Яцків, проте, й нині чимало аспектів із даної проблематики є невирішеними, зокрема, проблематика інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Вищевикладене засвідчує необхідність і доцільність дослідження особливостей адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат як важливої наукової проблеми у сфері адміністративного права.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Тема дисертації відповідає Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» затвердженої Розпорядженням КМУ від 4 березня 2015 року № 213-р. й Пріоритетним напрямом розвитку правової науки на 2016-2020 роки, котрі

затверджені Постановою Загальних зборів Нац. академії правових наук України від 3 березня 2016 року.

Мета і завдання дослідження. *Мета* даного дисертаційного дослідження – з'ясувати, на основі відповідного комплексного аналізу наукових праць, положень чинного законодавства України і практики його застосування, особливості адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, а також сформулювати ряд рекомендацій і пропозицій щодо його вдосконалення.

Задля досягнення поставленої мети в дисертації необхідно вирішити відповідні основні *завдання*:

- визначити зміст поняття «адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат»;
- проаналізувати форми та методи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;
- з'ясувати систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;
- охарактеризувати нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;
- проаналізувати інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;
- сформулювати низку рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення законодавства України із питань адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, котрі виникають в сфері адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Предметом дослідження є адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат.

Методи дослідження. Методологічними засадами дисертаційного дослідження є система методів й прийомів наукового пізнання, використання яких ґрунтується на системному підході, який дає можливість здійснити дослідження даної наукової проблематики. Діалектичний матеріалізм є універсальним методом наукового пізнання, що надав можливість здійснити аналіз особливостей адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат в контексті взаємозв'язку окремих його елементів. Об'єктивний ідеалізм є універсальним методом наукового пізнання, що надав можливість сформулювати ряд рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат. Із застосуванням логіко-семантичного методу сформульовано нові визначення понять із даної проблематики (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 3.1). Системно-структурний метод

використано під час дослідження класифікації форм та методів адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат (підрозділ 1.1), системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат (підрозділи 1.2, 2.1, 3.1), окремих елементів системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат (підрозділи 2.2, 2.3, 3.2, 3.3). Соціологічний метод застосовано при характеристиці нинішнього стану адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат (підрозділи 3.2, 3.3).

Науково-теоретичною основою даного дисертаційного дослідження є наукові праці вчених в галузі адміністративного права, екологічного права, міжнародного права, адміністративного процесу, конституційного права, теорії держави і права та інших галузей права із питань адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що ця дисертація є однією із перших у науці адміністративного права комплексною науковою працею, в котрій здійснено дослідження проблематики адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат. В результаті наукового дослідження автором особисто сформульовано низку наукових положень та висновків, які характеризуються науковою новизною, а також мають важливе практичне і теоретичне значення. До найбільш значущих із них належать наступні:

вперше:

- охарактеризовано зміст поняття «адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат» як взаємоузгоджена сукупність норм та принципів права, форм та методів адміністративно-правового регулювання, уповноважених суб'єктів, та їх діяльність, що мають на меті ефективно забезпечення належного захисту Українських Карпат;

- визначено складові елементи міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат: ООН, Рада Європи, ОБСЄ, Європейський Суд з прав людини, Міністерська конференція по захисту лісів в Європі, змішані міжурядові комісії, міжнародні неурядові організації, іноземні держави, згідно відповідних міжнародних договорів України;

- обґрунтовано, що система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат - це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, уповноважених суб'єктів та їх практична діяльність, що мають на меті ефективно забезпечення належного захисту Українських Карпат;

удосконалено:

- поняття «метод адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» як сукупність прийомів і способів здійснення

діяльності уповноважених суб'єктів із метою забезпечення належного захисту Українських Карпат, зокрема: збереження гірських екосистем, флори та фауни, водних ресурсів, забезпечення сталого природокористування, ведення ефективного лісового господарства, здійснення мисливського господарства, сприяння розвитку туризму, рекреації, охорони довкілля;

- вчення про адміністративно-правове регулювання сталого природокористування, зокрема, встановлено, що важливим є обмін досвідом щодо національних та регіональних питань, пов'язаних з лісами, стратегії пом'якшення та адаптації до кліматичних змін з метою забезпечити прийняття рішень щодо лісозахисних заходів, а також їх реалізацію відповідно до сталого лісокористування;

- вчення про інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, зокрема, встановлено, що Інформаційно-просвітницький Орхуський центр має важливе значення у рамках даної інституційної системи;

набули подальшого розвитку:

- питання форми адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат як різновиду юридичної діяльності, що складається із комплексу взаємоузгоджених організаційних заходів, метою котрих є забезпечення належного захисту Українських Карпат, зокрема: збереження гірських екосистем, флори та фауни, водних ресурсів, забезпечення сталого природокористування, ведення ефективного лісового господарства, здійснення мисливського господарства, сприяння розвитку туризму, рекреації, охорони довкілля;

- питання щодо подальшого вдосконалення адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, зокрема, обґрунтовано доцільність розробити і затвердити нову Державну цільову програму «Ліси України» на 2021-2026 роки, на основі принципів сталого розвитку.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що висновки та пропозиції, які обґрунтовані у дисертації, можуть бути використані в:

- науково-дослідній роботі – для подальшого дослідження практичних й теоретичних аспектів проблематики адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;

- правотворчій діяльності – для вдосконалення законодавства України із питань адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;

- правозастосовній діяльності – для вдосконалення діяльності Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, судів, неурядових організацій та інших уповноважених суб'єктів у сфері адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат;

- навчальному процесі – в юридичних й інших вищих навчальних закладах під час викладання навчальних дисциплін: «Адміністративне право», «Екологічне право», «Міжнародне право», при написанні окремих монографій, навчальних посібників, підручників, розробці методичних рекомендацій, і також під час викладання лекцій та проведення практичних занять.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею автора. Усі висновки, рекомендації і пропозиції автора, зокрема і ті, які характеризують наукову новизну дисертації, одержані дисертантом особисто. В дисертації жодні ідеї і розробки, які належать співавтору чи співавторам, не використані.

Апробація результатів дисертації. Дисертантом основні положення даної дисертації апробовані на засіданнях кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет», і на відповідних науково-практичних конференціях, зокрема, на Міжнародній науково-практичній конференції «Право як ефективний суспільний регулятор» (м. Львів, 14-15 лютого 2020 р.).

Публікації. Основні положення і результати теоретичного та практичного характеру дисертації оприлюднені у 8 наукових працях, із яких 4 статті опубліковані в фахових виданнях України, 1 в зарубіжному виданні, які включені до відповідних міжнародних інформаційних й наукометричних баз, а також в трьох доповідях на науково-практичних конференціях.

Структура і обсяг дисертації обумовлені метою і завданнями дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які розподілені на 8 підрозділів, висновків й списку використаних джерел, який містить 220 найменувань. Загальний обсяг дисертації – 232 сторінки, з них основного тексту – 185 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** дисертації автором обґрунтовано актуальність теми, встановлено її зв'язок з науковими програмами, планами і темами, охарактеризовані об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження, методи дослідження, наукова новизна, практичне значення одержаних результатів, зазначено відомості про особистий внесок здобувача, про публікації автора, апробацію результатів дисертаційного дослідження, структуру і обсяг дисертації.

Розділ 1. «Засади адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» складається із двох підрозділів, в яких здійснено характеристику поняття «адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат», здійснено аналіз форм адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, охарактеризовано методи

адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, охарактеризовано проблематику системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У підрозділі 1.1 «Поняття «адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат», його методи і форми» встановлено, що у сучасній Україні проблема захисту Українських Карпат є однією із найбільших екологічних проблем, належне вирішення якої, є запорукою збереження гірських екосистем, флори та фауни, водних ресурсів, забезпечення сталого природокористування, ведення ефективного лісового господарства, здійснення мисливського господарства, сприяння розвитку туризму, рекреації, охорони довкілля, доступу громадян України до якісної питної води, а також подальшого розвитку України як демократичної та правової держави, громадянського суспільства, сприяння процесу євроінтеграції України. Внаслідок цього належне адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат має нині надзвичайно важливе значення.

Доведено, що основними формами адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є: судова, управлінська і парламентська.

Обґрунтовано, що у рамках науки адміністративного права є доречним подальше вдосконалення наявних методів і обґрунтування концепцій нових методів відповідно до потреб всебічного адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У підрозділі 1.2 «Система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» обґрунтовано, що система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, уповноважених суб'єктів та їх практична діяльність, що мають на меті ефективно забезпечення належного захисту Українських Карпат.

Доведено, що основні складові елементи системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат: нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат та інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Обґрунтовано, що Програма розвитку ООН підтримує уряд України у розробці Національної платформи зниження ризику стихійних лих у частині виконання зобов'язань України за Хіогською рамковою програмою дій, а також співпрацює з урядом щодо підготовки національної стратегії зниження ризику стихійних лих.

Розділ 2. «Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» складається із трьох

підрозділів, в яких здійснено характеристику поняття «нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат», а також визначено його елементи, охарактеризовано нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом, проаналізовано нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом.

У підрозділі 2.1. «Поняття «нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» та її елементи» обґрунтовано, що нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, які відображені у відповідних актах внутрішньодержавного та міжнародного права України, що регламентують адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

Встановлено, що нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат містить наступні елементи: нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом; нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом.

У підрозділі 2.2. «Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом» обґрунтовано, що нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, які відображені у відповідних нормативно-правових актах внутрішньодержавного права України, що регламентують адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

Доведено, що принципи забезпечення сталого господарювання в лісах України відображені у Лісовому кодексу України, зокрема: щодо організації лісового господарства, моніторингу лісів, сертифікації лісів.

Обґрунтовано, що з метою вдосконалення адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат вважаємо за доцільне створити офіційний електронний інформаційний ресурс (Веб-портал) з вільним доступом в Інтернеті щодо поточного стану лісів в Україні у всіх регіонах України.

У підрозділі 2.3. «Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом» доведено, що нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом – це внутрішньо

взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, які відображені у відповідних актах міжнародного права України, що регламентують адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

Доведено, що специфіка угод, пов'язаних з обмеженням антропогенного впливу на довкілля, зокрема Паризької угоди, полягає в наявності, поряд з зобов'язаннями щодо обмежень викидів парникових газів, засобів, які сприяють концентрації та спрямуванню фінансових ресурсів на потреби інвестування у підвищення екологічної ефективності виробництва та життєдіяльності, стимулювання екологічно орієнтованих інновацій.

Розділ 3. «Інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» складається з трьох підрозділів, в котрих охарактеризовано поняття «інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат», а також визначено її елементи, проаналізовано національну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, охарактеризовано міжнародну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат і можемо зробити наступні висновки:

У підрозділі 3.1. «Поняття «інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» та її елементи» обґрунтовано, що інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це взаємоузгоджена цілісна сукупність уповноважених суб'єктів та їх діяльність щодо забезпечення захисту Українських Карпат.

Доведено, що інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат містить два складові невід'ємні елементи: національна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат; міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У підрозділі 3.2. «Національна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» Доведено, що національна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це взаємоузгоджена цілісна сукупність уповноважених суб'єктів, що діють на основі внутрішньодержавного права України, та їх діяльність щодо захисту Українських Карпат.

Встановлено, що Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна екологічна інспекція України та Державне агентство лісових ресурсів України відіграють основну роль у сфері адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У підрозділі 3.3. «Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» доведено, що міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це взаємоузгоджена цілісна сукупність уповноважених суб'єктів, що діють на основі міжнародного права України, та їх діяльність щодо захисту Українських Карпат.

Встановлено, що інформаційно-просвітницький Орхуський центр має важливе значення для забезпечення належної реалізації права громадян на вільний доступ щодо інформації про стан довкілля у рамках міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

ВИСНОВКИ

У висновках дисертаційного дослідження автором, на основі аналізу чинного законодавства України, практики його реалізації і відповідних наукових праць, вирішено наукове завдання, яке полягає в визначенні сутності та комплексній характеристиці адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, а також сформульовано низку нових висновків, рекомендацій і пропозицій щодо його вдосконалення. Основними із них є наступні:

1. Адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат – це взаємоузгоджена сукупність норм та принципів права, форм та методів адміністративно-правового регулювання, уповноважених суб'єктів, і їх діяльність, що мають на меті ефективно забезпечення належного захисту Українських Карпат.

2. Форма адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це різновид юридичної діяльності, який складається із комплексу взаємоузгоджених організаційних заходів, метою котрих є забезпечення належного захисту Українських Карпат, зокрема: збереження гірських екосистем, флори та фауни, водних ресурсів, забезпечення сталого природокористування, ведення ефективного лісового господарства, здійснення мисливського господарства, сприяння розвитку туризму, рекреації, охорони довкілля.

3. Методи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат застосовують з метою забезпечити належний захист екосистем Українських Карпат, забезпечити стале природокористування, насамперед лісокористування та водокористування, сприяти розвитку туризму та рекреації, екологічної освіти.

4. Система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, уповноважених суб'єктів та їх практична

діяльність, що мають на меті ефективне забезпечення належного захисту Українських Карпат.

5. Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, які відображені у відповідних актах внутрішньодержавного та міжнародного права України, що містить наступні елементи: нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом та нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом.

6. У контексті розвитку адміністративно-правового механізму забезпечення сталого господарювання в лісах України доцільно розробити і затвердити нову Державну цільову програму «Ліси України» на 2021-2026 роки, на основі принципів сталого розвитку, відповідною Постановою Кабінету Міністрів України, із врахуванням положень обласних програм розвитку лісового господарства, розроблених і затверджених відповідними органами місцевого самоврядування, а також висновків експертів та неурядових екологічних організацій і міжнародних зобов'язань України.

7. Участь України в Паризькій угоді сприяє захисту довкілля, зокрема: захисту Українських Карпат, розвитку енергоощадних технологій, підвищення екологічних вимог до діючих виробництв.

8. Інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є взаємоузгодженою цілісною сукупністю уповноважених суб'єктів і їх діяльність щодо забезпечення захисту Українських Карпат, що містить два складові елементи: національну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат та міжнародну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

9. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади із питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту довкілля відіграє провідну роль у сфері адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

В яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Дячук Н.Д. Поняття «нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» та її елементи.

Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020. № 47. Том 1. С.69-73.

2. Дячук Н.Д. Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом. *Юридичний бюлетень. 2020. Випуск 17. С. 148-157.*

3. Дячук Н.Д. Нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом. *Visegrad Journal on Human Rights. 2020. № 6. Part 2. P. 219-225.*

4. Дячук Н.Д. Національна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат. *Прикарпатський юридичний вісник. 2020. № 6. С. 91-95.*

5. Дячук Н.Д. Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат. *Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 3. Том 2. С.85-92.*

Які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Дячук Н.Д. Міжнародні договори України з питань захисту Карпат. Теоретичні та практичні проблеми правового регулювання суспільних відносин: *тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції*, м. Харків, 17-18 січня 2020 року. Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2020. С. 35 – 40.

2. Дячук Н.Д. Правовий захист Карпат у рамках Ради Європи. Право як ефективний суспільний регулятор: *тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції*, м. Львів, 14-15 лютого 2020 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2020. С. 70-74.

3. Дячук Н.Д. Діяльність неурядових організацій щодо захисту Українських Карпат. Правове забезпечення політики держави на сучасному етапі її розвитку: *тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції*, м. Харків, 6-7 березня 2020 р. Харків: Східноукраїнська наукова юридична організація, 2020. С. 59-63.

АНОТАЦІЇ

Дячук Н.Д. Адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук з спеціальності 12.00.07. – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет». – Ужгород, 2021.

У даному дисертаційному дослідженні здійснено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми - розкрито сутність,

характерні особливості і організаційно-правові аспекти проблематики адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, зокрема: проаналізовано зміст поняття «адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат»; проаналізовано форми та методи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат; охарактеризовано систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, а також визначено її елементи; здійснено характеристику поняття «нормативна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат», а також визначено його елементи; охарактеризовано нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за внутрішньодержавним правом; проаналізовано нормативну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат за міжнародним правом; охарактеризовано поняття «інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат», а також визначено її елементи; проаналізовано національну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат; охарактеризовано міжнародну інституційну систему адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У даному дисертаційному дослідженні сформульовано ряд пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства України із питань адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

***Ключові слова:** Карпати, Українські Карпати, захист Українських Карпат, адміністративно-правове регулювання, система адміністративно-правового регулювання, інституційна система, нормативна система, адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат.*

Дячук Н.Д. Административно-правовое регулирование защиты Украинских Карпат. - Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук со специальности 12.00.07. - административное право и процесс; финансовое право, информационное право. - Государственное высшее учебное заведение «Ужгородский национальный университет». - Ужгород, 2021.

В этом диссертационном исследовании автором осуществлено теоретическое обобщение и новое решение научной проблемы - раскрыта сущность, характерные особенности и организационно-правовые аспекты проблематики административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат, в частности: проанализировано содержание понятия «административно-правовое регулирование защиты Украинских Карпат»; проанализированы формы и методы административно-правового

регулирования защиты Украинских Карпат; охарактеризовано систему административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат, а также определены её элементы; осуществлено характеристику понятия «нормативная система административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат», а также определены её элементы; охарактеризовано нормативную систему административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат по внутригосударственным правом; проанализировано нормативную систему административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат по международному праву; охарактеризовано понятие «институциональная система административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат», а также определены её элементы; проанализировано национальную институциональную систему административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат; охарактеризовано международную институциональную систему административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат.

В данном диссертационном исследовании сформулированы отдельные предложения и рекомендации по усовершенствованию законодательства Украины по вопросам административно-правового регулирования защиты Украинских Карпат.

Ключевые слова: Карпаты, Украинские Карпаты, защита Украинских Карпат, административно-правовое регулирование, система административно-правового регулирования, институциональная система, нормативная система, административно-правовое регулирование защиты Украинских Карпат.

Diachuk N.D., Administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians. – Qualifying scientific work as a manuscript.

The dissertation is for obtaining of the scientific degree of Candidate of Law Sciences on the speciality 12.00.07. – “Administrative law and process; financial law; informational law”. – State Higher Educational Institution “Uzhhorod National University”. – Uzhhorod, 2021.

In the dissertation research the theoretical generalization and the new decision of a scientific problem are carried out: essence, characteristic features and organizational and legal aspects of problems of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians are revealed.

It is proved that in modern Ukraine the problem of protection of the Ukrainian Carpathians is one of the biggest environmental problems, the proper solution of which is the key to preserving mountain ecosystems, flora and fauna, water resources, sustainable nature management, efficient forestry, hunting, tourism promotion, recreation, environmental protection, access of citizens of Ukraine to quality drinking water, as well as further development of Ukraine as a

democratic and legal state, civil society and market economy, promoting the process of European integration of Ukraine. As a result, proper administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is now extremely important.

The author's definition of the concept of "administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians" is formulated as a mutually agreed set of norms and principles of law, forms and methods of administrative law, authorized entities and their activities aimed at administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is established that the form of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians is a kind of legal activity consisting of a set of mutually agreed organizational measures aimed at ensuring proper practical protection of the Ukrainian Carpathians, in particular: preservation of mountain ecosystems, flora and fauna, water resources, sustainable nature management, efficient forestry, hunting, promotion of tourism, recreation, environmental protection.

It is substantiated that the method of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians is a set of methods and ways of carrying out the activities of authorized entities to ensure proper practical protection of the Ukrainian Carpathians, in particular: conservation of mountain ecosystems, flora and fauna, water resources, sustainable nature management effective forestry, hunting, promoting tourism, recreation, environmental protection.

It is proved that the system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, authorized entities and their practical activities aimed at effectively ensuring the proper protection of the Ukrainian Carpathians.

The main components of the system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians are established: the normative system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians and the institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians.

It is established that the normative system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, which are reflected in the relevant acts of domestic and international law of Ukraine regulating the administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is substantiated that the normative system of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians contains the following elements: normative system of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians under domestic law; normative system of administrative

and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians under international law.

It is proved that the normative system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians under international law is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, which are reflected in the relevant acts of international law of Ukraine regulating the administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is determined that the normative system of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians under domestic law is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, which are reflected in the relevant regulations of domestic law of Ukraine governing administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is proved that the normative system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians under international law is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, which are reflected in the relevant acts of international law of Ukraine regulating the administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is determined that the normative system of administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians under domestic law is an internally mutually agreed set of norms and principles of law, which are reflected in the relevant regulations of domestic law of Ukraine governing administrative and legal protection of the Ukrainian Carpathians.

It is established that the institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is a mutually agreed whole set of authorized entities and their activities to ensure the protection of the Ukrainian Carpathians.

It is proved that the institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians contains two integral elements: the national institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians; international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians.

It is proved that the national institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is a mutually agreed set of authorized entities operating on the basis of domestic law of Ukraine and their activities to protect the Ukrainian Carpathians.

It is established that the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is a mutually agreed set of authorized entities acting on the basis of international law of Ukraine and their activities for the protection of the Ukrainian Carpathians.

It is proved that the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine as the main body in the system of central executive bodies in

the formation and implementation of state policy in the field of environmental protection plays an important role in administrative and legal regulation of the Ukrainian Carpathians.

It was established that the Aarhus Information and Education Centre is important for ensuring the proper implementation of the right of citizens to free access to information on the state of the environment within the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians.

Key words: *Carpathians, Ukrainian Carpathians, protection of the Ukrainian Carpathians, administrative and legal regulation, system of administrative and legal regulation, institutional system, normative system, administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians.*

Підписано до друку 09.04.2021. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Умовн. друк. арк. 0,7. Тираж 100 прим. Зам. № 7/04-9.
Видавництво УжНУ «Говерла».
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.
Телефон +38 (095) 212 7679